

**"Kâinat denilen, kudretin Kur'ân-ı Kebîrinin âyâtı dahi, şu hükm-ü Kur'ânîyi, nizam ve mizan ve intizam ve tasvir ve tezyin ve imtiyaz gibi âyât-ı tekvîniyesiyle tasdik ediyor. Evet, şu kâinat kitabının manzum mektubatı ve mevzun âyâtı şهادet eder ki, her şey yazılıdır." İzah eder misiniz?**

---

**Kainatta en küçük bir atomdan tut ta galaksilere varana kadar,** mükemmel bir düzen ve sistemin olması ve her şeyin mükemmel bir vezin ve uyum içinde hareket etmesi, bütün bunların büyük bir kader programı üzerine hareket ettiklerini gösterir.

Plansız ve programsız, rastgele hareket eden sayısız atom ve yıldızlardan, böyle muazzam ve mükemmel bir sistem ve uyum çıkmaz. Bu da kainatta her şeyin kaderde yazılmış bir plana göre hareket ettiğini gösterir.

Mükemmel bir sistem, mükemmel bir program ve plana işaret eder; kusursuz bir uyum ve ahenk ancak kusursuz bir plan ile olabilir. Bina, mimarın çizimi ve planı olmadan nasıl olamıyor ise, kainat binası da kaderin o muazzam çizimi ve yazımı olmadan olamaz demektir.

**Her bir atom,** attığı her adımı makro düzene uygun atabilmesi için ya kainatı görececek bir göze, bilecek bir şuura sahip olacak ya da kaderin talimatına ve çizdiği rotaya uygun hareket edecek. Her bir atoma sonsuz ilim, irade ve kudret vermek mümkün olmadığına göre, ikinci şık olan kader programına inanmamız gerekiyor.